

Wystarczy ściągnąć specjalną aplikację na telefon lub tablet, by **móc spacerować po Lublinie jednym z sześciu szlaków turystycznych.**

Żadne inne polskie miasto nie ma takiego przewodnika.

Umożliwiliśmy zwiedzanie Lublina z wykorzystaniem mało znanej w Polsce technologii „poszerzonej rzeczywistości” – mówi Joanna Zętar z Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN”. – To część nowego projektu Przewodniki Lublin 2.0. Do wyboru są szlaki: zabytków Lublina, żydowski Lublin, Lublin od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej, szlak architektury przemysłowej, szlak trasą spaceru „Poematu o mieście Lublinie” Józefa Czechowicza oraz szlak modeli 3D.

Przewodnik jest udostępniany bezpłatnie. Dzięki instrukcji dostępnej na stronie internetowej Teatru NN zainstalowanie aplikacji na urządzeniu z dostępem do internetu i GPS jest bardzo proste.

Od łokietka do Zygmunta Augusta

Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” proponuje też wirtualny spacer po dawnym Lublinie. Żeby zobaczyć, jak wyglądało nasze miasto w minionych wiekach, trzeba zainstalować na komputerze wtyczkę Google Earth. Autorzy projektu przygotowali cztery makiety obrazujące Lublin w różnych

okresach historycznych. Pierwsza z nich to miasto tuż po lokacji w XIV wieku. – To makieta najbardziej hipotetyczna – mówi Joanna Zętar. – Nie mieliśmy wystarczającego materiału ikonograficznego, by w pełni odtworzyć wygląd miasta. Makieta może wzbudzić kontrowersje i dyskusje osób zajmujących się historią tego okresu. Zależało nam na jej powstaniu z racji zbliżającej się w 2017 roku 700. rocznicy nadania Lublinowi praw miejskich.

Dużo mniej kontrowersyjna jest makieta z wieku XVI. Pokazuje Lublin w jego tzw. złotym okresie. Elementem, na który każdy na pewno zwróci uwagę, jest kościół farny. Dziś możemy oglądać na Starym Mieście jedynie jego fundamenty. Na tej makiecie

widać też Zamek Lubelski i początki dzielnicy żydowskiej.

Czas upadków i wzlotów

Trzecia makieta przedstawia Lublin w XVIII wieku, po różnych kataklizmach i zniszczeniach. Ciekawostką tego modelu jest budynek kościoła karmelitów bosych, znajdujący się w miejscu obecnego ratusza, oraz zabudowania kolegium jezuickiego przed dzisiejszą katedrą. Porównując te trzy makiety widać, jak miasto się rozrastało i rozlewało w kierunku traktu do Warszawy.

Ostatnia makieta pochodzi z lat 30., oparta jest na planie Lublina z roku 1928. – To kontynuacja makiety powstałej w 2010 r., a uruchomionej w 2011 – podkreśla Zętar. – Tamta przedstawiała tylko Stare Miasto i nieistniejącą już dzielnicę żydowską. Nowa pokazuje cały Lublin w okresie intensywnego rozwoju gospodarczego i terytorialnego, tuż przed wybuchem II wojny światowej. Znajduje się na niej 25 tys. obiektów.

Wykopane i usfyzane

Przewodnik 2.0 zawiera również artefakty archeologiczne, znalezione na terenie Lublina w czasie ostatnich prac archeologicznych. Można je obracać i przybliżać. Jest srebrny szostak

XVI wiek to dla Lublina szczyt potęgi i bogactwa
PONIŻEJ: Lublin w latach 30. to jeden z ośrodków Centralnego Okręgu Przemysłowego

Jana II Kazimierza, medalik z połowy XIII w., pierścień z brązu z XV w., szeląg gdański Kazimierza Jagiellończyka i wiele innych eksponatów.

Oprócz wizualnych przewodników, w projekcie mamy także nietypową mapę Lublina. Jest to pejzaż dźwiękowy. Znalazły się tu odgłosy

popularnych i często odwiedzanych przez lublinian miejsc: placu Litewskiego, dworców PKP i PKS, Zalewu Zemborzyckiego czy klatki schodowej ratusza. Na mapie została także umieszczona rekonstrukcja dźwięku, jaki kiedyś mógł być słyszany w dawnej dzielnicy żydowskiej.

Na stronie Teatru NN znajdziemy też trzy panoramy Lublina zrobione ze wzgórza Czwartek. Jest panorama z 1901 r., wykonana z wykorzystaniem zdjęć Wiktorii Sierocińskiej, panorama składająca się z dwóch zdjęć Stanisława Magierskiego oraz ostatnia, zrobiona w 2011 r., z 336 zdjęć przez Rafała Michałowskiego.

Cały system przewodników po współczesnym i dawnym Lublinie przygotowany przez Teatr NN prezentuje w sposób niezwykle atrakcyjny wiedzę o historii i dziedzictwie kulturowym miasta. Dostępny jest on pod adresem www.przewodniki.teatrnn.pl.

Justyna Jarońska

Interaktywna rekonstrukcja dziejów Lublina

Historia w 3D

ZDJEŃ ZASOBY OSRODKA „BRAMA GRODZKA – TEATR NN”

